Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens
nijmegen.nl/contact

Ons kenmerk
E25.002505

Bijlage(n)
Bijgevoegd: Ja

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 20 januari 2026
Onderwerp Onderzoek naar capaciteitsbehoefte buitensportverenigingen

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over het onafhankelijke onderzoek naar de verhouding tussen de behoefte van de buitensportverenigingen en de capaciteit van de buitensportaccommodaties.

Aanleiding
In de sport- en beweegnota is vastgesteld dat de fysieke sportinfrastructuur (de hardware) op orde moet zijn om inwoners goed te faciliteren bij sport en bewegen[1]. Voldoende en kwalitatief goede buitensportaccommodaties zijn hiervoor essentieel. Dit uitgangspunt is verankerd in de doelenboom van sport[2]. Door de groei van de stad neemt de druk op de buitensportaccommodaties echter toe. Steeds meer verenigingen geven aan dat zij onvoldoende ruimte hebben om hun leden te laten trainen en spelen en om nieuwe leden aan te nemen. In de praktijk hanteren een aantal verenigingen daarom al een ledenstop (voor bepaalde leeftijdscategorieën) of wachtlijst. Bovendien neemt door intensief gebruik de kwaliteit en daarmee de bespeelbaarheid van natuurgrasvelden af.

De afgelopen periode hebben meerdere verenigingen de gemeente verzocht om te investeren in de (gemeentelijke) accommodatie waar zij actief zijn, vaak in de vorm van (extra) kunstgras. Om deze verzoeken goed te kunnen beoordelen en tot een evenwichtige, stadsbrede afweging te komen, is een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd naar de huidige en toekomstige (2035) capaciteitsbehoefte van de buitensportverenigingen die actief zijn op een buitensportaccommodatie.

[1] Document Nijmegen - Raadsvoorstel Sport- en beweegnota 2022 Een Nimweegs hert veur sport en bewegen! - iBabs Publieksportaal
[2] Programma's | Sport | Stadsbegroting 2026 Gemeente Nijmegen

In 2021 is vergelijkbaar onderzoek uitgevoerd voor de voetbalverenigingen in Nijmegen[3]. Op basis hiervan zijn bij diverse verenigingen maatregelen getroffen. Destijds is met de voetbalverenigingen afgesproken om dit onderzoek in 2025 te actualiseren. Ditmaal hebben we het onderzoek verbreed naar alle buitensportaccommodaties.

Reikwijdte onderzoek

Tennis en hockey zijn meegenomen in het onderzoek, ondanks de geprivatiseerde situatie. De uitkomsten van het onderzoek vertalen zich dan ook niet in maatregelen vanuit de gemeente. Wel bieden de uitkomsten waardevolle inzichten voor de verdere samenwerking met deze verenigingen. Voor de overige buitensporten geldt dat de verenigingen gebruikmaken van gemeentelijke accommodaties waarvoor zij veldhuur betalen. Voor deze accommodaties kan het onderzoek wel aanleiding geven tot gemeentelijke maatregelen.

De studentensportverenigingen vallen buiten de scope van het onderzoek. De huisvesting van deze verenigingen is de verantwoordelijkheid van de Radboud Universiteit. Ook heeft het onderzoek geen betrekking op openbare sport- en speelvoorzieningen, zoals skatefaciliteiten, trap- en basketbalvelden en calisthenicsparken. Hiervoor is het uitvoeringskader BOSS opgesteld[4].

Participatie

De buitensportverenigingen hebben actief deelgenomen aan het onderzoek en hebben de resultaten ontvangen. Met de verenigingen waar knelpunten zijn geconstateerd, zijn proactief vervolggesprekken gevoerd. Verenigingen waar geen knelpunten zijn geconstateerd, hebben de mogelijkheid gekregen om, indien gewenst, een toelichting te ontvangen. Daarnaast is de Federatie Amateurvoetbal Nijmegen (FAN) actief betrokken in het hele traject.

Belangrijkste conclusies

Voetbal is in Nijmegen veruit de grootste sport en hier worden door het onderzoek ook de grootste capaciteitsknelpunten geconstateerd. Bij voetbal is onderscheid gemaakt tussen:

- *Organisatorische capaciteitsbehoefte*: is er voldoende capaciteit om de teams elke week te laten trainen en hun wedstrijden te laten spelen? Oftewel, zijn er voldoende velden beschikbaar?
- *Cultuurtechnische capaciteitsbehoefte*: kunnen de velden de jaarlijkse belasting van de trainings- en wedstrijduren aan, gebaseerd op de normuren? Oftewel, zou de kwaliteit van de velden (in theorie) gewaarborgd moeten kunnen worden, gelet op de jaarlijkse belasting.

[3] Document Nijmegen - Brief aan de raad Stand van zaken en voortgang voetbalareaal Nijmegen - iBabs Publieksportaal

[4] Document Nijmegen - Uitvoeringskader BOSS 2024 en verder (bewegen, ontmoeten, spelen en sporten) - iBabs Publieksportaal

We zien op dit moment de grootste capaciteitsknelpunten, zowel op organisatorisch als cultuurtechnisch vlak, in Oost (VV Trekvogels en SV Orion). Daarnaast zien we richting de toekomst dat de knelpunten in Noord (VV OSC en DVOL) groter worden.

Daarnaast wordt ook bij atletiek, volgens de richtlijn, de maximale capaciteit bereikt. In hoeverre er daadwerkelijk knelpunten ontstaan, hangt af van het aantal leden dat gebruikmaakt van de baan. De groei van bijvoorbeeld loopgroepen heeft geen invloed op de baancapaciteit.

Tot slot zien we ook een uitdaging op sportpark De Biezen (Rugby). Naast de WASPS zijn ook het Stedelijk Gymnasium en Rugby Academy Oost actief op dit sportpark. Hierdoor is de jaarlijkse belasting van de velden hoog en dit zien we terug in de kwaliteit van het veld. De verwachting is dat de belasting de komende jaren verder zal toenemen.

Vervolg

Om de buitensportaccommodaties kwalitatief op orde te houden en te blijven aansluiten bij de sportbehoefte van de stad, zijn maatregelen nodig. De maatregelen zullen vooral gericht zijn op het optimaliseren van de capaciteit binnen de grenzen van het sportpark (bijvoorbeeld door natuurgras te vervangen door kunstgras), omdat uitbreiding van het sportpark op de meeste plekken niet mogelijk is. De verenigingen worden vanzelfsprekend betrokken bij de voorstellen voor maatregelen. Als vraagstukken zien wij:

- *Het onderzoeksrapport*: zijn er nu of in de toekomst knelpunten? Daarbij is gekeken naar verenigingen afzonderlijk én naar het stadsbrede aanbod. Soms kan een knelpunt worden opgevangen bij een naburige vereniging in dezelfde tak van sport.
- *Praktijkervaring*: wat is de feitelijke kwaliteit van de velden, en kan een probleem door intensiever onderhoud worden opgelost? Dit hebben we niet laten onderzoeken (deze kennis hebben we zelf), maar wordt wel meegenomen in de afweging. Ook signalen uit gesprekken met verenigingen zijn meegenomen.
- *Impact*: met welke maatregelen realiseren we de grootste maatschappelijke meerwaarde? Bij sommige verenigingen is de druk op de accommodatie hoog, maar zijn de mogelijkheden om de speelcapaciteit te vergroten beperkt. Bij andere verenigingen, waar de druk lager is, kunnen maatregelen daarentegen wel aanzienlijk bijdragen aan de vergroting van de speelcapaciteit.
- *Het kwalitatief afwegingskader voetbal*[5]: is de vereniging vitaal en toekomstbestendig? Dit kader is breder toepasbaar dan alleen voor voetbal. Om een goed beeld te krijgen van de vitaliteit van de vereniging is gesproken met buurtsportcoaches (verenigingsondersteuners) en de KNVB. Daarnaast is dit ook uitgebreid aan bod gekomen in de gesprekken die we met verenigingen hebben gevoerd.

[5] Document Nijmegen - Kwalitatief afwegingskader voetbal - iBabs Publieksportaal

De voorstellen voor maatregelen met bijbehorende investeringsclaims zullen door het college meegenomen worden in de integrale afweging van de stadsbegroting 2027-2030, voordat deze aan u worden voorgelegd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift	H.M.F. Bruls
gemeentesecretaris	burgemeester

Bijlage

- Rapportage capaciteitsbehoefte buitensportverenigingen